

Református hitéleti lap

XVIII. évfolyam 11. szám

2014. november

"MILLIÓSZOR ROSSZABB A HELYZET.."

Dr. PhD Andrew White brit anglikán lelkész megdöbbentő szavakat mondott a szülőföldjükről elűdözött iraki keresztyének helyzetéről. Szerinte a kivégzett diktátor, Szadam Husszein idejéhez képest ma „milliószor rosszabb a helyzet”.

A bagdadi St. George templom lelkésze, Dr. PhD Andrew White a tacomai/USA Life Center Church/Élet Központ Templomban az elmúlt vasárnap meg-rázó mondatokat fogalmazott meg az iraki üldözött keresztyén kisebbség maradékának a helyzetéről. Az 1998 óta az iraki fővárosban anglikán lelkészként szolgáló White meglehetősen jól ismeri az ottani és a közel-keleti keresztyének helyzetét. Nem véletlenül mondta: „Ez az egyik legszörnyűbb üldözés a keresztyénség történetében”. Az is meglepő, amivel az üldözés ilyen méretű pusztító elszabadulását összefüggésbe hozta a lelkész. Az USA-ra utalva így summázta sokak tapasztalatát: „A tragédia egyik oka, hogy az amerikaiak jöttek, s azután túl korán el is mentek”. Még nem voltak felkészülve a kivonulásra – tette hozzá, s arra kérte a hallgatóságot, hogy azokban a politikusokban bízzanak, akik ellenezték a csapatkivonást.

Bush eltaktikázta magát?

2012-ben Barack Obama elnök a választási kampányban erősen hangsúlyozta az amerikai csapatok kivonásának a fontosságát, míg republikánus oldalról ezt többen elutasították. Végül olyan döntést hozott, aminek következtében az USA katonasága hamarabb távozott Irakból, mint ahogyan a helyzet ott biztonságossá vált volna. Akkoriban még az is elhangzott érvként Bush beszédében, hogy ha ez nem történik meg, „rettenetes mértékű tömeggyilkosság előidézői lettünk volna, s a

terroristáknak lehetővé tennék, hogy biztos kikötőt találjanak maguknak”.

Ima és segélyek az üldözötteknek

A legszörnyűbb a dologban az volt – magyarázta White lelkész -, hogy az „amiknak” azt kellett megállapítaniuk: mindaz, amit megpróbáltak, teljesen semmivé lett. Azóta az iraki keresztyének elleni erőszak milliószor rosszabb, mint amilyen Husszein diktátor idejében volt. Amire sürgősen szüksége van a maradék keresztyén népességnek, az az ima legelőször is, aztán pénz és az alapvető szükségleti cikkek. Az USA 2003-as iraki inváziója előtt 1,2 millió keresztyén élt az országban, sokszoros többségű muszlim környezetben, de éltek, s gyakorolták ősi hitüket közel 2000 éven át. Ma megbízható becslések szerint alig több mint a fele él csak Irakban, azaz körülbelül 600 ezer Krisztus-követő – mondta az amerikai Tacoma város Élet Központ templomában az anglikán lelkész, akinek egyháza megtiltotta, hogy visszatérjen bagdadi állomáshelyére, a Szent György anglikán templomba, testvérei közé. Az ENSZ friss adatai szerint 1,8 millió iraki menekült, keresztyén és muszlim él ideiglenes menekülttelepeken.

White lelkész szavai és tapasztalatai szerint júniustól vált igen durvává az ottani keresztyének helyzete, amikor is a szélsőséges katonaság kiadta a jelszót: vagy áttérnek a keresztyének az iszlám vallásra, vagy elhagyják kétezer éves szülőföldjüket, vagy megölik őket. Ma sok ezer iraki keresztyén él iskolákban, templomokban és menekültátrakban Irak kurdok lakta északi tartományaiban. „Amit ott láttam, az megrettentett” – emlékezik a menekültek közötti látogatására a lelkész. Júliusban lerombolták az IS terroristái az iraki legszentebb keresztyén helyeket, így

a Moszuli Jónás, azaz Jónás próféta síremlékét is. Ami a keresztyéneknek ott ezredéven át fontos és tisztelt hely volt, semmivé tették.

White hitvallása: Al houb, al houb, al houb – szeretet, szeretet, szeretet

Az anglikán lelkész ma egyik vezetője a közel-keleti megbékélést szorgalmazó és segítő alapítványnak. A templom mellett klinikát is fenntartanak és működtetnek, ahol nem csak keresztyéneket gyógyítanak. Isten kegyelme és az ima tartotta meg eddig is az ottani keresztyéneket, s a közöttük szolgálókat. Az ima a legfontosabb minden hatékony tett előtt – teszi hozzá meggyőződéssel a „bagdadi lelkész”. Elmondta, hogy minden anglikán istentiszteletet arab nyelven fejeznek be ezzel a háromszor ismételt szóval: Al houb, al houb, al houb – szeretet, szeretet, szeretet - utalva a Szentháromság Isten belső titkára, ami megjelent Jézus Krisztusban. S nincs más titka az emberi megbékélésnek sem: Al houb, szeretet az emberek iránt. Mindezt teszi úgy Andrew White lelkész, hogy 33 évesen multiplex sclerosist diagnosztizáltak nála. Akkor elhatározta, hogy hátralévő élete idejét, aminek számát csak Isten tudja, a világ valamelyik veszélyeztetett helyén fogja istenszolgálatban eltölteni. Így jutott Bagdadba. Idén 50 éves. És a kór előrehaladása is megtorpant. Igen, ez az al houb, az Isten-, és ember-szeretet látható győzelme életében. És az Életben. Egyszer remélhetőleg megéli, megéljük, hogy Andrew White békéltesítő szolgálata az iraki és a közel-keleti keresztyénekért, meg az ott élő zsidókért és muszlimokért sem lesz hiábavaló - az Úrban...

Dr. Békefi Lajos

"FORMÁLNI AKAR.."

*Uram, atyánk vagy te mégis! Mi vagyunk az agyag, te a mi formálónk, kezéd alkotása vagyunk mindannyian.
(Ézs 64,7)*

A legtöbb ember egész életén át keresi a választ a nagy kérdésre: Ki vagyok én? – és akkor bele se menjünk a bonyolultabb kérdésekbe: Ki vagyok én, mint gyermek? Ki vagyok én, mint szülő? Ki vagyok én, mint keresztyén ember? Ki vagyok én, mint Isten gyermeke? ...mint formálásra váró agyagedény?

A fent olvasott igeversben, Ézsaiás próféta segít megadni a választ! Pontosabban a segítséget – a zsinórmértéket-ahhoz, hogy ki lehessen találni ezeknek a kérdéseknek és magának a világunknak az útvesztőjéből!

Azt mondja, hogy először is azt kell felismernünk, hogy minden kételkedésünk, minden nehézségünk, próbánk ellenére egyedül Isten, a mi Atyánk!

De álljunk meg és időzzünk el ezen a helyen egy pillanatra... Hiszen elérkezett az a pont, amikor is meg kell szólítanom a szülőket és a nagyszülőket, hiszen ők azok, akik igazolhatják az állítást, hogy: emberileg nézve ez az a pozíció, amelyben a legtöbb jót akarhatja valaki a másíknak. Hiszen a gyermekeinknek – jobb esetben - igyekszünk a tőlünk telhető legtöbbet megadni. Bármire képesek lennék azért, csak hogy segítsük őket és kimunkáljuk az ő boldogulásukat és boldogságukat. Emellett ha kinyitjuk odahaza a Szinonima szótárt a szülő szónál láthatjuk, hogy az áll ott: *gondviselő*. Istennek talán erről a tulajdonságáról feledkezünk meg a leginkább! Mindig csak azt érezzük, hogy próbák elé állít, hogy gyakran erőnkön felüli küzdelembe küld, hogy magunkra hagy a nehézségek közepette?!

Viszont ez koránt sem az igazság! mert gyakran mi járunk úgy, ahogyan az egyik Túrmezei Erzsébet által fordított vers szokimondó embere, amelyben az ember szemrehányó kérdésére, hogy miért látja maga mögött a próbák idején csak egy pár láb nyomát? – az a válasz érkezik a magasságból:

*"Gyermekem, sose hagytalak el téged!
Azokon a nehéz napokon át
Azért látod csak egy pár láb nyomát,
mert a legsúlyosabb próbák alatt
téged vállamon hordoztalak!"*

Kedves Testvérek! Ne restelljünk nyitott szemmel járni a világban, hiszen Isten ma is úgy fordul hozzánk naponta, mint az Ő gyermekeihez. Mint akit érdekel, hogy mi van velünk? Hogy mik azok az események, amelyek aznap éppen örömmel, vagy fájdalommal töltötték el a szívünket?

Ne restelljük néha neki átadni az életünk irányítását, mert ebben az esetben találunk rá igazán önmagunkra, céljainkra, helyünkre ebben a világban. Merjünk a próbákban, a nehézségek súlya alatt, a kérdéseink közepette, agyagedények lenni az ő kezében és mindent arról az oldalról szemlélni, hogy bármi is jöjjön, Ő mindeneke előtt gondviselő, szerető és kegyelemmel teli Isten, aki nem büntetni, sőt sokkal inkább oltalmazni, vagy ahogyan Ézsaiás mondja:

formálni akar.

A reformáció hava, és maga az ünnep arra emlékeztet bennünket, hogy nem szabad másnak befolyásolnia minket, formálnia a véleményünket, az önmagunkról, világunkról, vagy Istenről kialakult képünket. Ez a tiszt ugyanis nem lehet senki másé egyedül Istené. Minden más befolyást – az emberek, a média, a társadalom, a különböző normák elvárásait - le kell vetnünk magunkról és úgy állnunk meg Isten előtt, *amint vagyunk*. Készen arra, hogy kihozza belőlünk a lehető legjobban.

Lehet, hogy ez nem megy csak egyetlen varázsütésre, de bátran bízzuk Rá a dolgot, hiszen Ő Jézus Krisztusnak köszönhetően, nem csak Istenünk, hanem Atyánk is.

Az Ő gondviselő kegyelmében bízva és biztonnal elhívén, hogy Ő csak a legjobbat akarja nekünk induljunk útnak erre a hónapra. Sőt, az egész életünk útkeresésére!

Ámen
Hetyei Mónika
lelkipásztor

II. HELVÉT HITVALLÁS

II. A SZENT IRATOK MAGYARÁZÁSÁRÓL, AZ EGYHÁZI ATYÁKRÓL, EGYHÁZI GYŰLÉSEKRŐL ÉS A HAGYOMÁNYOKRÓL

1. Péter apostol azt mondja, hogy a szent iratok nem magyarázhatók egyéni tetszés szerint. (2 Pét. 1,20) Ez okból mi nem helyeslünk akármiféle írásmagyarázást, tehát nem ismerjük el igazi és valódi írásmagyarázásnak azt, amelyet a római egyház véleményének neveznek, amelynek elfogadását tudniillik a római egyház védelmezői mindenkire egyenesen ráerőszakolni iparkodnak; hanem csakis azt az írásmagyarázást ismerjük el igazhitűnek és valódinak, amely magokból a szent iratokból van merítve (mindenesetre annak a nyelvnek szelleméből, a melyen azokat írták, továbbá a körülmények megfontolásával és a hasonló vagy nem hasonló, több és világosabb szent irati helyek figyelembe vételével fejtegetve), amely a hit és szeretet szabályával megegyez és főképpen Isten dicsőségére s az emberek idvességére szolgál.

2. E szerint mi nem becsméljük a görög és latin egyházi atyák írásmagyarázatait, sem az ő vitatkozásait és a szent dolgokról való értekezéseiket - amennyiben a szentírással megegyeznek - nem vetjük el; de kíméletesen elfordulunk tőlök, ha észreveszünk, hogy a szent iratoktól eltérő, vagy ezekkel ellenkező dolgokat adnak elő. És nem gondoljuk, hogy ezzel valami méltatlanságot követünk el ellenök; mert ők magok mindannyian egyértelműleg azt akarják, hogy irataikat ne tekintsük egyenlőknek a kánoni iratokkal, sőt inkább azt parancsolják, hogy vizsgáljuk meg: mennyiben egyeznek, vagy ellenkeznek azok a szent iratokkal, és követelik, hogy amik a szentírással megegyeznek, azokat elfogadjuk, amik pedig attól eltérnek, azokat mellőzzük. Hasonló módon tárgyalandók az egyházi gyűlések határozmányai, vagy kánonai is. Annakokáért nem tűrjük, hogy vallási vitákban, vagy hitbeli dolgokban, az egyházi atyák pusztá nyilatkozataival, vagy az egyházi gyűlések határozmányaiival, még kevésbé, hogy a bevett szokásokkal, vagy valami régi eredetű rendelettel zaklassanak bennünket.

KONFIRMÁLNI, VAGY NEM...

Már-már közhely egyházunkban, hogy a konfirmandusok kikonfirmálnak gyülekezeteinkből. Szinte minden lelkész arról számol be, hogy a konfirmandusok töredéke vagy egy sem marad meg a gyülekezetben. Lelkészértekezleteken, konferenciákon, kötetlen beszélgetésekben újra és újra előjön ez a kérdés. Érezzük, hogy valami nem stimmel, jelenlegi konfirmációs gyakorlatunk nem tölti be valódi feladatát, szerepét egyházunkban.

Komolyabb egyháztörténeti ismeretek nélkül is mindannyian tudjuk, hogy egyházunkban az elmúlt évszázadokban a konfirmáció célja mindig is a fiatalok hitének megerősítése, a Krisztus iránti elköteleződés és a gyülekezetben – és a faluközösségben – való felnötté válásuk rituális megélése volt. Azóta az akkori társadalmi és egyházi élet teljesen megváltozott. A demográfia jól mutatja, hogy a falu és faluközösség az elmúlt hetven-nyolcvan évben gyökeresen átformálódott. Eltűnt az a zárt közösség, melyben a konfirmáció, mint felnötté válási rítus, létjogosultságát elnyerte. Okafogyottá vált, hiszen egy mai tizenhárom-tizenéves fiatal nem felnőtt a szó közösségi és gyakorlati értelmében. Ma sokkal inkább a tizenéves korhoz és az érettséghez kötjük a felnötté válást – ahogy maga a szó is mutatja. De ezzel még lehet, hogy messze vagyunk a felnötté válástól, mint önállósodástól, családalapítástól, felelősségvállalástól. Ez bőven kitolódhat akár a harmincas évek elejére.

Ehhez hozzájárul, hogy az egyház társadalmi terének erőteljes beszűkülése, a családok elvállaltalanodása következtében egyre kevesebb a család, ahol a gyermek vallásos közegekből érkezik a konfirmációs előkészítőre. Egyre több a gyülekezettel, templommal, lelkésszel, Jézussal a konfirmációs órán először találkozó fiatal, aki ismereteit és – meg merem kockáztatni – hitét tekintve egy óvodás szintjén van. Ebből kifolyólag mindaz, amit tanul a konfirmációs órákon „lóg a levegőben”, alap nélküli és illékony információ a számára.

Ha a társadalmi háttér el is tűnt a konfirmáció mögül, ezzel annak népegyházi jellegét meggyengítve, még mindig ott van a konfirmáció hitvallási értelme. Megerősítést értünk a konfirmáció alatt. A fiatalok megerősítik szüleik ígértét, melyet keresztelésükkor tettek.

Elköteleződnek Jézus Krisztus mellett. Ezt erősíti egyházunk hivatalos „definíciója” is: „A gyermekek és az ifjúság vallásos nevelésének célja a konfirmáció eseménye: a konfirmandus személyes döntése Krisztus és az Ő egyháza mellett. A konfirmáció értelme az, hogy a megkeresztelt ember, mint aki elnyerte a hit ajándékát, a gyülekezet nyilvánosságára előtt tesz bizonyosságot Krisztus mellett hozott személyes döntéséről.” (*reformatus.hu/egyházunk – istentiszteleti rendek*)

Ha a konfirmáció valóban hitvallás, elköteleződés egy életre Krisztus mellett, akkor még erőteljesebben felvetődik a kérdés: a fiatalok miért kikonfirmálnak és nem bekonfirmálnak a gyülekezetbe? Ennek okára a valláslelektan és a fejlődéslelektan adja meg a választ: egy tizenhárom-tizenéves fiatal még nem kész, hogy egy életre elköteleződjön. Pont a kamaszkor azon szakaszában van, amikor kezd rákérdezni mindenre, amikor már nem fogadja el a felnőttek válaszait csupán azért, mert azt egy felnőtt mondja. Már nem tekintélyből ad igazat a saját kérdéseire választ adónak, hanem meggyőződésből akar szilárd alapot teremteni saját világnézetéhez. Úgy tesz konfirmációi fogadalmat, hogy a valódi meggyőződésből való elköteleződés előtt van. Természetesen nem szabad a Szentlélek munkáját kétségbe vonni a fiatalokban, de a tapasztalat azt mutatja, az elmondott fogadalom mögött nincs meggyőződés. A formális, felszínes elköteleződést csak erősíti, hogy konfirmációs oktatási gyakorlatunk (a Káté bemagoltatása) olyan lexikális ismeretekkel, definíciókkal látja el a fiatalokat, akik nem kapcsolódnak számukra élettapasztalatokhoz, nem szólítja meg egész személyüket, csupán az emlékezőképességüket veszi igénybe – még akkor is ha Istenről, hitről, Jézusról, Bibliáról van szó. Kis teológusokat képezünk meggyőződésen alapuló hit nélkül.

Így a konfirmáció alkalmával nem érett hitű, elkötelezett egyháztagok születnek, hanem lelki koraszülöttek, akik megfelelő inkubátor nélkül életképtelenek. Ezek az okok csupán nagy vonalakban írják le a konfirmáció „betegségét”. Sokszor-sokan elmondták, leírták, megvitatták már mindezt, sőt nálam tudósabb emberek mélyebben ismerik a problémát. Ismerve a konfirmációs gyakorlat hibáit, hiányos-

ságait, nem kerülhetjük meg a legnehezebb kérdést: akkor mit is lehetne tenni? Hogyan és mit változtassunk? Ilyenkor szoktunk hümmögni, kritizálni, ujjal mutogatni. Meggyőződés, hogy legfőképp saját magunkra kell mutatnunk. Miattunk van ez így és miattunk nem változik. A konfirmáció gyakorlata, a konfirmálás életkora nincs köbe vésvé. Minden gyülekezet, minden presbitérium, minden lelkész szabad abban, hogy adott közösségben hogyan és mikor, mely életkorban végzik a konfirmandusok felkészítését és konfirmálását. Vannak gyülekezetek, ahol tizenhét éves kor alatt nem lehet konfirmálni, van ahol nem a megszerzett Kátét használják, mernek újszerű pedagógiai módszereket alkalmazni. Szabadságunk van a konfirmációval kapcsolatban. Mégis a régi gyakorlatot, „beidegződést” követjük, hiába látjuk, hogy nem sok értelme van. Egyrészt lustaságból tesszük, másrészt félelemből. Lusták vagyunk, mert nem vesszük a fáradságot, hogy lépéseket tegyünk azért, hogy változzunk és változtassunk. A változás mindig izzadsággal és áldozattal jár. Másrészt félünk. Félünk a konfrontációtól, félünk attól, hogy konfliktusokat kell felvállalnunk, hogy mit fognak szólni. Így a konfirmáció marad érinthetetlen „szent tehén”. Kerülgetjük, de soha nem foglalkozunk vele igazán.

Büszkék vagyunk hitvallásainkra. A Helvét Hitvallás előszavában ezt olvassuk: „Sőt, ha valaki Isten igéjéből jobbra tanítana, annak szíves örömet engedelmeskedünk az Úrban, akinek legyen dicséret és dicsőség.” Vizsgáljuk meg a Szentírás alapján, hogy a konfirmáció betölti-e valódi célját? Tanítványá tesz-e minden népeket vagy csupán jelenlegi gyakorlatunkban rosszul működő egyházi hagyomány? És ha úgy ítéljük meg, hogy változásokat, változtatásokat kell eszközölnünk, vegyük a fáradságot, vállaljuk fel a konfrontációt és tegyünk lépéseket, hogy ne lelki koraszülöttjeink, hanem valóban Krisztus mellett elkötelezett egyháztagjaink legyenek. Erre int Péter apostol is: „Istennek kell inkább engedelmeskednünk, mint az embereknek.”

Szakács Gergely
refkozelet.blogspot.hu

REFORMÁCIÓ EMLÉKNAPJA NAGYIGMÁNDON

Idén ünnepeljük a reformáció 497. évfordulóját. Gyülekezeteink többségében jelent ez ünnepi istentiszteletet október 31-én, vagy a hozzá közel eső vasárnapon. Egyházmegyénk közös ünnepen is megemlékezik és hálát ad Istennek most már évek óta. Ez az alkalom idén Nagyigmádon került megrendezésre október 26-án, vasárnap.

Az ünnepi istentisztelet igehirdetési szolgálatát főtiszteletű Steinbach József, a Dunántúli Református Egyházkerület püspöke végezte, amit Dr. Márkus Mihály nyugalmazott püspök úr előadása követett Farel Vilmos genfi prédikátorról. Ha Kálvint magát nem is, de genfi szolgálatát e neves reformátornak köszönhetjük.

A nagyigmánci gyülekezet az egyházmegyei reformáción túl több személyes hálaadást is belefoglalt az ünnepségbe. 2013-ban elkészülhetett, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal és a 'Bakonylja-Kisalföld Kapuja' Vidékfejlesztési Egyesület támogatásával, a református parókia teljes külső felújítá-

készek emlékére. „Mi pedig megmaradunk az imádkozás és az ige szolgálata mellett.” – hirdeti a rajta lévő ige az apostolok hitvallását.

Az ünnepséget több egyházi és világi méltóság is megtisztelte jelenlétével. Gyimóthy Géza egyházmegyei gondnok meleg szavakkal köszöntötte a tatai egyházmegye gyülekezeteinek küldötteit s külön megemlékezett nagyigmánci gyülekezet eddig elvégzett munkájáról. Hálaadással említette meg az éppen tíz éve itt szolgáló lelkes házaspár kitartó munkáját.

Czunyiné dr. Bertalan Judit országgyűlési képviselő, államtitkár szívhez szóló szavakkal méltatta az elvégzett munká-

kat, mely a nyigmánci egyházközségben eddig történt.

Neki személyes kötődése is van a lelkes házaspárhoz, hiszen pályafutásukat Bokodon kezdték, ahol maga is gyülekezeti tag.

A templomi istentisztelet végével a „Magos” Művelődési Házban folytatódott az együttöltötten kötetlen formában, szeretetvendégséggel. Köszönetet mondunk ez úton is mindazoknak, akik bármilyen formában részt vettek az esemény megszervezésében, lebonyolításában.

Sugár Tamás

MEGEMLEKEZTÜNK OBERNYIK KÁROLYRÓL

Születésének 200. évfordulóján megemlékeztünk Kömlőd egyik neves szülöttéről, Obernyik Károlyról.

A kömlödi templomban megrendezett ünnepségen Szemeti Ferenc, helybéli lelkipásztor végezte az igei szolgálatot. Az író életrajzát a kömlödi gyülekezet tagja, Molnárné Bogáth Edit ismertette. Gerecsei Zsolt, ácsi lelkipásztor műveinek ismertetésével beszélt el Obernyik Károly gazdag munkásságát. Megemlékezett a méltatlanul elfeledett íróról. A maga korában rendkívül gazdag munkásságot tudhat magáénak. A Nemzeti Színház bemutatói között nagyon gyakoriak voltak az Obernyik

darabok. Évente akár két - három műve is színpadra került. Volt amelyik előadászámmal az akkori időkben rekordokat döntött.

Legutolsó műve a Brankovics György volt, amelyből Gerecsei Zsolt, Molnár Szabolcs és Bényi Balázs olvasott fel egy felvonást, felelevenítve a kor nyelvét és hangulatát. Az ünnepség végén az önkormányzat nevében Bogáth István polgármester és Svarczné Stieber Rita jegyző valamint a református gyülekezet nevében két konfirmandus Somogyi Petra és Hezler Karolina helyezték el koszorúkat a szülői ház falánál lévő emléktáblán.

sa. E projekt ismertetésével és köszönetmondásokkal folytatódott az ünnepség.

A gyülekezet ez évben ünnepli temploma építésének 125. évfordulóját, mely alkalomra egy emléktábla készült, tadosi vörös kőből, az itt szolgáló lel-

HÉT HATÁROS HITTANOSOK

A Hét Határos hittanosok hagyományos őszi kirándulását ebben az esztendőben is sikerült megszervezni. Az időjárás ami ebben az időszakban bizonytalan szokott lenni, most ismét jóra fordult és a meleg, őszi napsütésben újból találkozhattunk régi és új kirándulók.

A szokásos nagy létszámú részvétel ezúttal sem maradt el, ezen a napon olyan sokan voltunk együtt, hogy csupán a program második állomásán sikerült számba venni valójában hányan is voltunk.

Október 11-én, a választás előtti szombaton találkoztak a szomszédos falvak református hittanosai, a helyszín ezúttal Pákozdon a katonai emlékparkban volt. Sorra érkeztek az autóbuszok a Hét Határból, szám szerint öt nagy autóbusz, három mikrobusz és több személyautó szállította a gyerekeket a helyszínre.

Sok kis hittanos, főleg akik már nem az első alkalommal voltak velünk érdeklődve figyelte az érkező járműveket, vajon eljön-e az a kivel előző évben összebarátkozott? Sokaknak ez a várakozás örömet hozott, hiszen a régi ismerősök önfeledten üdvözölték egymást. Lám mire is jó egy ilyen nagyszabású találkozó!

Rövid eligazítás és programismertetés után megismerkedhettünk a katonai emlékpark különböző állomáshelyeivel. Megtekinthettük az 1848-as Forradalom és szabadságharc emlékhelyét, kiemelkedően a pákozdi csata obeliszkjét. A XX. Századi háborúkra emlékez-

hettünk a a parkban elhelyezett emlékövek és kopjafák mellett.

Megtekintettük az 1956-os emlékpontot és tisztelegthünk a hősi halált halt magyar békefenntartók emlékoszlopánál. A gyerekek sorra végigjárták mindezeket az állomásokat és volt lehetőségük egy 1956-ban „kilőtt” szovjet

éneket tanultunk. Gerecsei Zsolt, ácsi lelkipásztor áhítatában megemlékezett az egykori történelmi eseményekről. Az áhítatot több kiránduló végighallgatta, némelyük csodálkozásának adott hangot, hogy ő bizony még ennyi gyereket nem látott istentiszteleten.

A gyerekek fegyelmességét külön is kiemelték, ugyanis ez a hatalmas létszám mindenképpen nagy odafigyelést igényel. Itt sikerült megállapítani mennyien is jöttünk a Hét Határon túlra. Ez a létszám minden eddigi rekordot felülmúlt, ugyanis a számolás 295-nél állt meg. Nos Igen! Ezek a Hét Határosok.

Utunk ezután egy nagyon különleges helyre vezetett, hely egy kb. 2,5 km-es gyaloglás után értünk.

Pákozdt felett a Velencei-hegységben található az ingókövek. Ez olyan különleges természeti jelenség, hogy az ország, de Európa minden részéről járnak ide kirándulók. Az erózió különleges munkáját és formáit lehet itt ezen a területen megtalálni.

tankra is felmászni.

Az emlékpark közelében található a Don melletti csata emlékére épített úgynevezett Doni kápolna, ide vezetett utunk, ahol a szép számmal érkezett hittanosok letelepedhettek a padokra. A kápolna középpontjában van eltemetve a csata egyik ismeretlen magyar hőse, emléket állítva a százezernyi elesett hősnek.

Megszólaltattuk a kápolna harangját magunk is tisztelegve az elesetteknek. A harangszó egyben az áhítat kezdetét is jelezte, melynek elején Barta Lívia, rédei lelkipásztor vezetésével egy szép

E különleges sziklaképződmények birtokba vétele után a környező kis tisztásokon elköltöztünk e későre fordult ebédünket. Mivel az idő kissé előrehaladott volt ezen a helyen köszöntünk el egymástól és buszonként ki-ki elindult a hazafelé vezető úton.

Sok új élménnyel gazdagodva ülhetünk fel az autóbuszokra, hogy kipi-henjük a visszafelé való gyaloglás fáradalmait.

Az út végén jöhetett a szokásos szavazás, melynek eredménye, jövőre is szervezzük meg a Hét Határos hittanosok kirándulását.

VÁRVA VÁRT VASÁRNAP RÉDÉN

Ahogy a hittanévnyitó istentiszteleten jeleztem, ebben a tanévben minden hónapban bemutatkozik a gyülekezet előtt egy-egy hittan csoport. Október 19-én a harmadik osztályosok és családjaik jelentek meg az istentiszteleten, amelyen versekkel és egy énekkel szolgáltak mindnyájunk örömére és épülésére.

A közösen elmondott két verset a történetekhez kapcsolódva tanultuk és mondogattuk a hittanórákon az elmúlt hetekben. Ezen túl a lányok vállalták, hogy önállóan is megtanulnak egy-egy verset. Ebben az évben a témánk velük, hogy Isten milyen hatalmas. Eddig megtanultuk, hogy Isten nagyobb volt a nép nyomorúságánál, hatalmasabbnak bizonyult a fáraónál és felfegyverzett seregénél, nagyobb volt a szükségek-

nél, azoknál az akadályoknál, amikkel a pusztában szembesült a nép. Mózesről, a megmenekülésről és az úton járásról szóltak a versek. Sőt a 81 zsoltárra még táncre is perdültünk úgy,

ahogy hittanórán is szoktuk, hogy mi is hálát adjunk Isten hatalmáért.

Barta Lívია

HÁLAADÁS KISIGMÁNDON

2014. okt. 4-én került sor gyülekezetünkben a templom felújításáért tartott hálaadó istentiszteletre, melyre nagy izgalommal készültünk.

Az MVH Vidéki Örökség Megőrzése címszó alatt hirdetett meg pályázatot a Leader Helyi Akciócsoportok közreműködésével. Gyülekezetünk erre nyújtott be pályázati kérelmet 1012-ben és bruttó 16.318.809 Ft-ot kaptunk templomunk felújítására. Így valósulhatott meg a tetőcsere, toronyfestés, teljes templom külső és belső felújítása, falak szigetelése, új elektromos hálózat és villámhárító rendszer kiépítése, a templom külső részének a műemlékvédelem által előírt régi, eredeti forma szerint való visszaállítás. A gyülekezet a Bielefeld-i német gyülekezettől kapott nagyon jó állapotban levő padokat, szőszékét pedig évekkal ezelőtt kapta a Körmenői református gyülekezettől. Talán ilyen majdnem mindent érintő, nagyméretű felújítás a templom építése óta nem is volt.

Ezért adtunk hálát a jó Istennek, aki megsegített bennünket, hogy kihasználva a jó lehetőséget, bölcsességet és erőt adott a munkák elkezdéséhez és kivitelezéséhez.

Az ünnepi istentiszteleten ígét hirdetett Főtiszteletű Steinbach József Püspök Úr, imádságot mondott Köntös László Kerületi Főjegyző Úr, beszámolót és köszöntéseket mondott Sugárné Damó

Márta lelkész, a gyülekezetet köszöntötte Huszár Pál Kerületi Főgondnok Úr, Máté László Esperes Úr és a Bielefeld-i gyülekezet képviselőjében Reinhard Fishbach Úr.

Az istentisztelet fontos része volt Kiss

Gyula 1931-67 között Kisigmándon szolgált, utolsó helyben lakó lelkész életútjának ismertetése és az ő szolgálatáért való hálaadás, valamint annak a ténynek a kiemelése, hogy a templom torony amely 1914-ben épült, ebben az

évben lett kerek száz éves.

A faluházban tartott istentisztelet után a gyülekezet átvonult a templomhoz, itt elénekeltük a 90-ik zsoltárunk első és utolsó verseit, Máté László Esperes Úr pedig imádsággal áldotta meg a templom mellett elhelyezett Kiss Gyula emléktáblát. A helyszín megtekintése után a gyülekezet szeretetvendégségen vehetett részt.

Köszönjük az istentiszteleten való szolgálatokat, a Nagyigmándi Asszonykórus énekét, Pirik Martina, Pirik Cintia és Bajcsai Timea szavalatait, Angyal Józsi bácsinak erre az alkalomra írt és elszavalt verseit. Köszönjük a Polgármesteri Hivatalnak a segítségét, a vállalkozóknak a munkálatok elvégzését, a gyülekezeti tagoknak az adományokat, minden jellegű segítséget amit nyújtottak a munkálatok idején és a szeretetvendégség előkészítésében. Nem utolsó sorban szeretnénk kifejezni örömünket és köszönetünket az egyházmegye lelkészeinek és gyülekezeteinek, hogy olyan sokan eljöttek hozzánk, hogy osztozzanak örömünkben.

Isten gazdag áldása kísérje továbbra is mindnyájunk életét és szolgálatát azokon a helyeken ahova az Úr Isten helyezte bennünket!

Áldás, békesség!

Sugárné Damó Márta lelkész.

GYEREKSAROK

A BIBLIA - Levél számodra...

Tudjátok, melyik az Újszövetség első könyve? Igen. Máté evangéliuma. És a második, harmadik és negyedik? Így van: Márk, Lukács, és János evangéliuma.

Mit jelent ez a furcsa kifejezés, hogy evangélium?

Ez egy görög szó. Ami azt jelenti, hogy: örömhír. A Biblia üzenetét ezzel az egy szóval lehetne összefoglalni: örömhír. A Biblia tehát nem történelemkönyv, nem regény – bár izgalmas olvasmány – , nem fenyegetések és törvények gyűjtemény, hanem egy olyan könyv, ami valami örömhírt tartogat mindenki számára.

De mi lehet az az örömhír, ami mindig és mindenki számára érvényes?

Keressük csak ki a János 3,16-ot! Olvassuk el közösen!

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy (ha) aki hisz öbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

Tudod ki tartozik a világba? Te is? Akkor most olvassuk el úgy, hogy a világ szó helyett mindenki a sajátját mondja!

Hát nem jó hír ez? Fontos vagy! Ezt mindig, minden körülmény között jó tudni!

Ha a világon mindenki meghallaná Isten szavát, hinne Benne, és engedné, hogy a szívéhez szóljon, akkor egészen más volna ez a világ. Sokan vannak, akik még soha nem hallották Isten Igéjét, és sokan vannak, akik hallották ugyan, de nem hisznek benne. Így volt ez a bibliai korban is. Akik nem hittek benne, és nem engedelmeskedtek Neki, azok bajba kerültek.

De voltak sokan, akik hallgattak Isten Igéjére, és ezekért az emberekért Isten csodálatos dolgokat művelt. De jó lenne, ha ti is ezek közé tartoznátok!

Gondold meg!

Ki teremtette a világot és mindent, ami benne van?

Kösd össze az alábbi pontokat, és megtudod, hogyan szól hozzánk Isten:

ISTEN KÖNYVE

Ma miért imádkozhatsz?

Istenem, segíts nekem, hogy jobban megismerhessem a könyvedet!

AZ ANYAKÖNYBEN OLVASTUK

A RECSKI TÖLGYHÖZ Szabó Sándor (Ete)

Császár: Keresztelés: Horváth Bence, Horváth Noémi, Vigh Bálint,
Kakula Zsófia Tünde, Cseh Adrienn, Cseh Viktória Gréta,
Schwarcz Gábor Zoltán, Schwarcz Angéla Zoé, Schwarcz Bianka,
Temetés: Mánomics Pál, Orbán Géza, Tóth István, Beke Gábor,
Esküvő: Tálós Csaba és Kiss Dália
Kindler Attila és Szabó Éva (ökumenikus esküvő Tarjánban)

Csép: Eltemették: Böll Ferencné

Ete: megkeresztelték Baráth Ilonát,
szeptemberben eltemették Körmenyi Mihálynét

Kömlöd: megkeresztelték Juhász Kingát és Koczka Lili Fruzsínát

Nagyigmánd: Eltemették: Varga Márta Julianna

Vérteskethely: Temetés: Fazekas László

Esküvő: Paulovics Attila és Bozsó Brigitta (ökumenikus esküvő Kocson)

Haldoklik már az öreg tölgy
Ki tanúja volt a gyalázatnak.
Árnyas lombok rejtekében.
A zsarnok hatalom hú ebei bújtak.

Zsenge ágai rezdültek,
Harsogó vezényszókat hallva.
Nyögve tört fel a sóhajtás,
Sötétben kígyózó meteoszlopokban.

Ezer karját nyújtja,
A mennyei világnak.
Felkiáltva oda,
Halkan elrebegett, könyörgő imákat.

Enyhülés csak az volt,
Szegény rabok számára.
Ha dalos madár szállott,
Menedéket adó lombkoronájára.

Kicsiny vendég énekével,
Dróton túli világ üzenetét hozta.
Elgyötört bús lelkeknek,
Csodás szabadulás reményét dúdolta.

Záporral, viharral vívta,
Számptalan csatáját.
Méltósággal tűri mostan,
Lassan felemészto haláltusáját.

Holtukban a csupasz ágak,
Mint vézna csontszín ujjak.
Jelenkor jámbor gyermekének,
Figyelmeztetőn mutatják a múltat.

Suttogó fohászok a fagyos éjszakában,
Ezeket meghalló jó Istennek hála.
Membékélve mehet át majd,
Az örök elmúlásba.

Ha eljön az utolsó tél,
Kavargó hideg szelek szárnyán.
Bronzszínű, zörgő falevelek szállnak,
Elhagyva az öreg tölgyet árván.

Magyar hősök kik itt raboskodtak,
Neveik a szürke kőbe írva.
Aláhull e szent helynek porába,
Azt meleg barna dunnával borítja.

MI A PÁLYA? AVAGY MIÉRT MENJEK REFORMÁTUS KÖZÉPISKOLÁBA?

Miért is ne?

De félre téve a viccet, éppen azért lesz ez a találkozó, hogy meggyőzzük a középiskolába készülő gyermekeket, érdemes református középiskolát választani. Ezért a találkozók mindegyikén részt vesznek „refis” diákok, akik segítenek megismerni a református gimnáziumok életével, sajátosságaival, hangulatával.

Kiket várunk?

A 6-7-8. osztályos fiatalok közül azokat,

- akik már tudják, hogy „refibe” mennek. Őket azért, hogy már most megismerkedhessenek 1-1 leendő iskolatárssal;
- akik nem akarnak egyházi iskolába menni. Őket azért, hogy hátha meggyőzi őket a toborzó hangulata, és megváltoztatják véleményüket;
- akik pedig egyáltalán nem tudják, hol tanuljanak tovább, őket pedig

azért, hogy meglássák, valóban érdemes egy „refit” választani.

Mind a hat egyházmegyében ugyanazon a napon, **november 8-án** lesznek a találkozók a plakáton jelzett időpontok és helyszínek szerint, amelyre a saját, otthoni gyülekezeteken keresztül érdemes jelentkezni, de ha olyat is érdekel a találkozó, akinek nincs egyházi kapcsolata, jelentkezzen a helyszínek református lelkipásztorainál, vagy írjon email-t a **megjelölt címre**. (toborzo2014@refdunantul.hu)

Újságunkat – hirdetőinknek és alapítványunk támogatóinak köszönhetően – ingyenesen juttatjuk el olvasóinkhoz !

Hét Határ Református hitéleti lap. Megjelenik minden hónap első vasárnapján Ács, Ászár, Bana, Bábólna Bokod, Csép, Császár, Dad, Ete, Kisigmánd, Kisbér, Kömlöd, Környe, Környebánya, Nagyigmánd, Oroszlány, Réde, Vérteskethely, Szákszend, Tárkány reformátusai közt

Kiadó: "Közelebb Egymáshoz" Alapítvány 2941 Ács, Fő u. 71. Felelős kiadó: **Gerecsei Zsolt** elnök

Szerkesztőség: 2853 Kömlöd, Perczel u. 26. tel.: 06-34/578-503 fax.: 06-34/470-543 **email:** hethatarlap@freemail.hu

Felelős szerkesztő: **Bogáth István** Nyomtatás: MONTÁZS Press Kft. Oroszlány tel.: 20/454-35-41 Molnár Ferenc ügyvezető

Internet elérhetőség: www.hethatar.refdunantul.hu

ISSN 1417 - 7641